

ادبیات

تعداد منابع: ۱۶ اصلی و ۹ ارجاعی

- در این بخش، متون قدیم و جدید ادبیات عرب و دیوان‌های شعر عربی و فارسی مشتمل بر آموزه‌های اسلامی و نیز متون بلاغی و تاریخ ادبیات می‌آید.
فصل‌های ادبی را که جنبه تاریخی و عرفانی دارند، در «تاریخ» و «عرفان» ببینید.

اضافه، توابع، موصولات، اسماء افعال، نکره و معرفه، مذکر و مؤنث، تشبیه و جمع، افعال قلوب و ناقصه و ملحق و ذم، تالی تأیث و احکام نون ساکنه. سید شریف جرجانی، به این کتاب حاشیه‌ای نوشته و ضمن تشریح پیچیدگی‌های آن، برخی از دیدگاه‌های مولف و شارح را نقد کرده است.

ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶) مع ۲۵ع - شرح شافیه ابن الحاجب مع

شرح تسواهد، شرح و حاشیه محمد بن حسن رضی الدین استرآبادی (۶۸۶-)؛ باتصحیح محمد نور حسن؛ محمد زقزاق؛ محمد محیی الدین عبد الحمید، ۴ جلد/ جلد اول - چهارم، تهران، بیروت: دار الکتب العلمیه؛ مرتضوی، چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه، عربی، وزیری (گالینگور)، بها: ۷۰۰۰۰ ریال.

شابک دوره: ۹۶۴-۹۲۸۳۹-۰۰۰
کنگره: PJ۶۱۳۷/ArSH۲۰۲۴

ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶ق) ۲۴ع - شرح الکافیة فی النحو و بهامشه

حاشیه للسید شریف الجرجانی، شرح و حاشیه رضی الدین محمد بن حسن استرآبادی، قم: المکتبه المرتضویه، ۲۲+۴۱۱ ص، عربی، رحلی (گالینگور)، بها: ۲۵۰۰۰ ریال.

کد پارسا: B۲۸۴۲۳

کافیة ابن حاجب - شرحها

۱ شرح استدلالی و مزجی کتاب کافیة ابن حاجب در نحو و ادبیات عرب است. نویسنده به شیوه استدلالی و با استناد به شواهد و اقوال علمای نحو، بیانات مجمل مصنف را به تفصیل شرح داده است. این کتاب که شامل یک دوره علم نحو است، در گذشته از جمله متون آموزشی در حوزه‌های علمی بوده است. عنوانهای محوری کتاب عبارت‌اند از: کلمه و کلام، معرب و مبنی، منصرف و غیر منصرف، مبتدا و خبر، فاعل و مفاعیل، حال و تمییز، مستثنا،

شابک جلد ۳: ۰۳-۱۳۹-۰۳۷۱-۲۷۹، ۹۶۴-۲۷۹ ص

الف البهجة المرضية - شرحها

ترجمه فارسی و شرح کتاب البهجة المرضية نوشته عبد الرحمن سیوطی درباره ادبیات عرب است. البهجة المرضية، شرح منظومه الفیة ابن مالک از جمله کتابهای درسی و آموزشی حوزه‌های علمی به شمار می‌رود و تاکنون شرحهای متعددی بر آن نوشته شده است. شارح در این کتاب، با دست‌بندی مطالب به خاطر انتقال سریع‌تر آن به ذهن مبتدی و ارائه مباحث به زبان ساده به شرح آن پرداخته است. مطالب کتاب عبارت‌اند از: کلمه و کلام، معرب و مبنی، اسماء سته، نکره و معرفه، معارف، مبتدا و خبر، افعال ناقصه، افعال قلوب، حروف مشبیه، فاعل و مفعول، لازم و متعدی، استثناء، تمییز و حال، حروف جر، اسم فاعل، باب تعجب و توابع. نامبرده اسم کتاب را التهجة... نوشته در حالی که مشهوره، البهجة... است.

ابن مالک، محمد (۶۰۰-۶۷۲ق)

۲۷- تحفة احمدیه در شرح الفیه،

شرح و حاشیه احمد بهمنیار (۱۳۰۱-ق)، تهران: مرتضوی، چاپ هفتم / ۵۰۰۰ نسخه، ۳۴۰ ص، فارسی و عربی، وزیری (گالینگور)، بها: ۸۰۰۰ ریال.
شابک: ۶۰۰-۹۰۴۹۴-۹۶۴

کد پارسا: B۳۸۶۵۸

ب الفیه - شرحها

ترجمه و شرح فارسی منظومه الفیه در باب صرف و نحو است. نویسنده، ضمن ترجمه اشعار الفیه به فارسی، به شرح اصل مطلب پرداخته و با ذکر مثال، بر غنای بحث افزوده است. وی در پاورقی به تجزیه و ترکیب ابیات و شواهد و ترجمه لغات مشکل و در پایان هر بحث، برای آمادگی هرچه بیشتر خوانندگان، به طرح پرسشهایی از همان درس پرداخته است. نویسنده همچنین در پایان کتاب اشعاری را درباره اقسام جمله ذکر کرده است. سر فصلهای کتاب عبارت‌اند از: معرب و مبنی، معرفه و نکره، مبتدا و خبر، افعال ناقصه، افعال مشبیه، افعال قلوب، فاعل، مفعول، حال و تمییز، مضاف، صفت، منادی، تأکید، اسماء افعال، غیر منصرف، اسماء عدد، بدل، ادغام.

دیوبی: ۴۹۲/۷۵

کد پارسا: B۳۸۴۰۲

عنوان متن شرح شده:

الشافیة

شرح شواهد در پاورقی صفحات آمده است.

ویژگی مجلدات

شابک جلد ۱: ۰۹-۱-۹۲۸۳۹-۹۶۴، ۲۹۴ ص

شابک جلد ۲: ۰۷-۲-۹۲۸۳۹-۹۶۴، ۳۹۷ ص

شابک جلد ۳: ۰۵-۳-۹۲۸۳۹-۹۶۴، ۳۳۳ ص

شابک جلد ۴: ۰۴-۳-۹۲۸۳۹-۹۶۴، ۵۱۱ ص

ب شافیة ابن حاجب - شرحها

شرح مزجی و استدلالی کتاب شافیة ابن حاجب در صرف است. نویسنده به شیوه استدلالی و با استناد به شواهد و اقوال علمای ادبیات (صرف) به شرح و تفصیل مجملات متن پرداخته است. وی با شرح خود تمام مشکلات متن را حل کرده است و در این شرح یک دوره صرف کامل ارائه داده است. عنوانهای کتاب عبارت‌اند از: تعریف صرف، ابنیه اسم و فعل، مصدر، تصغیر، اقسام جمع، همزه وصل و وقف، اماله، اعلال، ابدال و ادغام. وی با بیان قواعد صرفی به شرح و توضیح عناوین فوق پرداخته است. این کتاب مدتهاست از جمله کتابهای درسی حوزه‌های علمی در علم صرف است.

ابن مالک، محمد بن عبد الله (۶۰۰-۶۷۲)

۲۶- الطريقة النقیة شرح النهجة المرضية.

شرح و حاشیه جلال الدین سیوطی (۸۴۹-۹۱۱): نقی منفرد، ۳ جلد / جلد اول- سوم، قم: بوستان کتاب قم، چاپ چهارم / ۲۵۰۰ نسخه، فارسی و عربی، وزیری (شمیز).

کد پارسا: B۳۸۳۹۰

عنوان به لاتین:

A persian Explanation of Soyuti's Book

Al- Tariqat Al- Naqiyyan

عنوان متن شرح شده:

النهجة المرضية فی شرح الألفية

ویژگی مجلدات

شابک جلد ۱: ۰۴-۴-۱۳۷-۰۳۷۱-۲۷۹، ۳۲۰ ص

شابک جلد ۲: ۰۲-۲-۱۳۸-۰۳۷۱-۲۷۹، ۲۷۹ ص

ابو الحسنی، علی (۱۳۳۴ -)

۲۸- آئینه دار طلعت یار، سیری در

زندگانی و افکار ادیب پیشاوری، تهران: چاپ و نشر بنیاد، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۶۲۱ ص، فارسی، وزیرری (شمیز)، بهاء: ۸۰۰۰ ریال، کتابنامه: در آخر هر فصل، عکس: اول کتاب، منابع: ۶۱۳-۶۲۱.

کد پارسا: B۸۵۴۶۱

عنوان روی جلد: آینه دار طلعت یار زندگینامه و اشعار ادیب پیشاوری

ادیب پیشاوری - زندگی نامه: ادیب پیشاوری - آثار

شرح حال، زندگانی و مقام علمی و شعری آقا

سید احمد رضوی، معروف به ادیب پیشاوری است. ادیب پیشاوری از شاعران معاصر و از مدافعان شیخ فضل الله نوری است. نویسنده، ضمن مرور در زندگانی ادیب پیشاوری، به مقام علمی و معنوی او پرداخته است. از ویژگیهای شعر او، تنوع در اشعار را بر شمرده است که در عالم عقیده، اخلاق و عرفان، سیاست و اجتماع شعر سروده و با قلم خود حقایق را بیان کرده است. از دیگر ویژگیهای او، بیگانه ستیزی است که از روحیه غیرت و حمیت دینی او نشئت می گیرد.

اصفهان، محمد حسین (۱۲۵۷-۱۳۲۰ق)

۲۹- دیوان مفتقر، به کوشش سعید هندی، تهران:

آفاق، چاپ اول / ۵۲۰۰ نسخه، ۵۰۱ ص، فارسی، وزیرری (گالینگور)، بهاء: ۳۵۰۰۰ ریال، عکس: سه، سند: ۶۷-۷۰، کتابنامه: ۶۳-۶۴، فهرس: واژگان و ترکیبات، اعلام، کتب. ضمیمه: علامه غروی اصفهانی، زندگی و آثار، سعید هندی، ص ۱۳-۳۲.

شابک: ۹۶۴-۶۰۵۸-۴۸-۵

کنگره: PIR۷۶۰۸/D۹

کد پارسا: B۲۴۰۷۰

عنوان به لاتین:

Diwān-i Muftaqar

دیوان ها و مجموعه های شعر - فارسی -

دیوان ها و مجموعه های سده ۱۲-۱۳

مجموعه سروده های در مدح و مرثیه پیامبر و اهل بیت است. این دیوان در موضوعات مختلف در سه بخش، مدایح، مراثی و پیوست، تنظیم شده است. شاعر، با نگاه فلسفی و عرفانی در قالب قصیده و مثنوی و غزل، به ستایش و شرح مناقب پیامبر و خاندان او پرداخته است. وی، با بهره گرفتن از آرایه های ادبی لفظی و معنوی و با به کار بردن قافیه های درونی، ویژگی خاصی به این اثر بخشیده است. از دیگر ویژگی های این دیوان تلمیحاتی است که به قصه ها و وقایع اشاره کرده است. شاعر دیوان را در ۱۴۲ عنوان تنظیم کرده و از این تعداد ۲۸ بیت مثنوی و ۴۶ غزل، و بقیه در قالب قصیده است.

اوتاس، بو (۱۹۳۸ -) (به کوشش)

۳۰- مثنوی طریق التحقیق، ترجمه غلامرضا دهبد تهران: سروش (انتشارات صدا و سیما)، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۸۳ ص، فارسی، وزیرری (شمیز)، بهاء: ۱۱۰۰۰ ریال، فهرس: واژه نامه.

شابک: ۹۶۴-۴۳۵-۶۲۲-۶

کنگره: PIR۴۹۴۷/A۹T۴

کد پارسا: B۳۸۵۴۸

عنوان به لاتین:

Tariq ut - tahqiq

عنوان متن ترجمه شده:

Tanriqut- tahqiq: a sufi mathnavi
Ascribed to Hakim sanai of Ghazna

کتاب منسوب به حکیم سنایی غزنوی و احتمال دیگر اینکه از گفتار احمد بن حسن بن محمد نخجوانی باشد.

دیوان ها و مجموعه های شعر - فارسی -

دیوان های سده چهارم - ششم

پژوهشی است در انتساب کتاب مثنوی طریق التحقیق به احمد بن حسن بن محمد نخجوانی. پژوهشگر این تحقیق بو اوتاس از کشور سوئد است که آن را بر اساس ۲۴ نسخه دست نویس و پنج نسخه چاپی به دقت بررسی و با مقابله نسخه ها و توضیحات و ترتیب ابیات و روش شناسی اثبات کرده است که این مثنوی بر خلاف تصور شایع، از آن حکیم سنایی غزنوی نیست، بلکه به

باتحقیق قوی فردی به نام احمد بن حسن بن محمد
نخجوانی سراینده آن است. محتوای این اشعار که در پایان
کتاب چاپ شده است، در **توصیف خداوند، مدح پیامبر**
و خلفای راشدین، سؤال و جواب از خضر و عقل، مقام
انسانیت مقامات سیر و سلوک، مبارزه با نفس و ردایل
اخلاقی و حکایاتی در پند و اندرز است.

باتحقیق محمد حسین احمدی شاهرودی، قم: دار العلم،
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۹۱ ص، عربی، وزیری
(گالینگور)، بها: ۱۱۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۶۴-۹۳۴۵۸-۷-۱
کنگره: BP۱۴۵/A۲B۹
دیوبی: ۲۹۷/۲۱۸
کد پارسا: B۳۸۵۲۹

☐ **صرف و نحو - مبانی**: حدیث ابو الاسود دولتی -
شرح‌ها (حدیث)

① کتاب حاضر شرح و تفسیر حدیث معروف در تقسیم
کلام نحوی به اسم و فعل و حرف است. این حدیث را ابو
اسود دولتی از امام علی (ع) به عنوان رکن اصلی علم صرف
و نحو نقل کرده است. مولف، ضمن تفسیر مفردات حدیث،
به تفسیر و تشریح مضمون و مراد آن پرداخته و تعریف هر
یک از اصول سه‌گانه را بهترین تعریف و جامع‌ترین تحدید
دانسته است. در این حدیث، امیر مؤمنان در تعریف اسم و
فعل و صرف فرموده است: اسم چیزی است که از مسمای
خود خبر دهد؛ فعل چیزی است که از حرکت و انجام کاری
خبر دهد و حرف چیزی است که افاده معنا در غیر نماید.

☐ **پورجوادی، نصرالله (۱۳۲۲ -) (به کوشش)**
۳۳- **بوی جان، مقاله‌هایی درباره شعر**

عرفانی فارسی، تهیه و تنظیم محمد سعید خنایی
کاشانی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، چاپ اول / ۲۵۰۰
نسخه، ۲۹۸ ص، فارسی، رقمی (گالینگور)، بها: ۴۸۰۰ ریال،
فهارس: اعلام، کتب.
کد پارسا: B۳۸۶۴۸

☐ **شعر صوفیانه - تاریخ**

① مجموعه مقاله‌هایی است که در فاصله سالهای
۱۳۶۵ - ۱۳۷۰ درباره مبانی تصوف عاشقانه شعر فارسی
نگارش یافته است. شعر صوفیانه فارسی که از قرون پنجم
هجری در خراسان پدید آمده، نتیجه شهود معنوی و تجربه
باطنی بوده که نویسندگان در مقاله حکمت دینی و تقدس
زبان فارسی آن را توضیح داده است. در تکامل این
حکمت دینی و معنوی، عطار نقش ویژه‌ای دارد. در مقاله
حکمت دیوانگان در مثنویهای عطار، اندیشه‌های حکیمانه
عطار در ضمن حکایات از زبان دیوانگان تحلیل شده است.

احتمال قوی فردی به نام احمد بن حسن بن محمد
نخجوانی سراینده آن است. محتوای این اشعار که در پایان
کتاب چاپ شده است، در **توصیف خداوند، مدح پیامبر**
و خلفای راشدین، سؤال و جواب از خضر و عقل، مقام
انسانیت مقامات سیر و سلوک، مبارزه با نفس و ردایل
اخلاقی و حکایاتی در پند و اندرز است.

☐ **بازگیر، مهناز (۱۳۳۷ -)**
☐ **رندانه**. (شماره ۲۳۶)
دیوان حافظ - بررسی‌های موضوعی

بشر دوست، مجتبی

۳۱- **سودای حقیقت (هستی‌شناسی**

مولانا در مثنوی معنوی)، تهران: نشر روزگار؛ نشر
جوف، چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه، ۲۳۲ ص، فارسی، وزیری
(شمیز)، بها: ۱۵۰۰۰ ریال، منابع: ۲۳۰-۲۳۲.

شابک: ۹۶۴-۵۷۵۸-۸۲-۳
کنگره: PIR۵۳۰۱/B۵۵۹
کد پارسا: B۳۸۷۱۳

☐ **مثنوی معنوی - بررسی‌های موضوعی**

① بررسی مضامین محوری و اساسی مثنوی در باب
شناخت حقیقت و هستی است. نویسنده، با سیری در
مثنوی مولانا، به مسائلی چون خدا، افسانه آفرینش، انسان
کامل، عقل، زن‌ستایی و زن‌ستیزی، تنزیل و تأویل و جبر و
اختیار پرداخته و با نقل اشعار مولوی، به تشریح مسائل فوق
پرداخته است. وی معتقد است مثنوی کتابی است دارای
لایه‌های پنهان و آشکار و چند معنا، و مولانا اغلب در قالب
قصه به بیان حقایق پرداخته است. مؤلف، در پایان به بیان
چهل حکایت از مثنوی پرداخته است که از جمله این
قصه‌ها می‌توان به نی‌نامه، موسی و شبان، حکایت فیل و
خدا، قصه امام علی (ع) و عمروبن عبدود و قصه طوطی و
بازرگان اشاره کرد.

☐ **بهبهانی، سید علی (۱۳۰۳-ق ۱۳۹۵)**
۳۲ع- **الإستتاق حول حدیث ابي الأسود**
الدولی المروئی عن علی علیه السلام

غفاری، عبدالرسول

۳۵۴- شرح الاشباه، قم: نشر جمال، چاپ اول/

۳۰۰۰ نسخه، ۱۰۰ ص، عربی، رقمی (شمیزي)، بهاد: ۴۰۰۰ ریال.

شابک: ۶-۴۴-۷۲۳۲-۹۶۴

کنگره: BP۲۴۷/NS۲۳۲KH۹

دیویی: ۲۹۷/۶۱

کد پارسا: B۳۸۶۸۶

عنوان روی جلد: شرح الاشباه فی فضائل امیر المؤمنین من کتب الجمهور

قصیده اشباه - شرحها؛ امام علی (ع) - مدایح و مرثی (شخصیت‌شناسی (عمومی))

۱ اثر حاضر، شرح قصیده اشباه از شاعر اهل بیت، مفتح بصری است. مفتح بصری از شاعران امامیه در قرن چهارم هجری است. او در این قصیده که شامل ۱۶۰ بیت است با تشبیه امیر مؤمنان (ع) به پیامبران اولوالعزم، به بیان فضایل و مناقب آن حضرت پرداخته است. این اشعار بر اساس حدیثی از پیامبر اسلام آمده که هر کس می‌خواهد به آدم (ع) در علمش و نوح (ع) در همتش و ابراهیم (ع) در اخلاصش و موسی (ع) در مناجاتش و عیسی (ع) در سیره‌اش و محمد (ص) در حلمش نگاه کند، به مردی که وارد می‌شود نگاه کند که ناگهان امام علی وارد شد. شارح به توضیح الفاظ مشکل و عبارات مبهم و استخراج منابع و مصادر آن از کتابهای روایی و تاریخی اهل سنت پرداخته است. محور این فضایل و مناقب عبارت‌اند از: اسلام امام علی، شکستن بتها به وسیله ایشان، امام علی در جنگ خندق، علی در بستر خواب پیامبر (ص)، ازدواج علی با فاطمه (س)، جنگهای امام علی با ناکین و مارقین و قاسطین، حدیث منزلت، معجزات امام علی (ع)، آیه ولایت، آیه مباهله، آیه تطهیر، علم امام علی (ع).

فکرت، محمد آصف (۱۳۲۵ -)

خط کوفی. (شماره ۴۰۰)

خط کوفی

فندرسی، میرزا ابو طالب (۱۰۶۷-۱۱۰۰)

۳۶- رساله بیان بدیع، باتصحیح مریم روضاتیان، اصفهان: دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، چاپ اول/

از طرفی زبان فارسی بود که تجربه عاشقانه صوفیان خراسان و به خصوص عطار را به منصف ظهور می‌رساند. صوفیان برای بیان تجارب خود از الفاظ رمزی استفاده می‌کردند؛ انواع مختلف این الفاظ را نویسنده در مقاله شعر حرام، شعر حلال بررسی کرده است از جمله معنای رمزی شاهد و اسامی اعضای بدن معشوق را در مقاله شیرین در چشمه تحلیل کرده و در پایان به شعر عاشقانه، صوفیانه حافظ و مقوله رندی پرداخته است. مقاله رندی حافظ تحلیلی است بر ساحت‌های مختلف معنا و ساحت تحقق رندی در افق تفکر حافظ.

حسینی جلالی، محمد تقی (۱۳۵۵-۱۴۰۵)

۳۴۴- نزهة الطرف في علم الصرف، باتحقیق

سید قاسم جلالی، قم: سلسال، چاپ اول/ ۱۰۰۰ نسخه، ۲۰۲ ص، عربی، وزیر (گالینگور)، فارس: آیات، احادیث.

شابک: ۸-۱۱-۷۷۵۹-۹۶۴

کد پارسا: B۲۸۶۰۶

صرف و نحو - کلیات - منابع جامع

حکیمی، محمود (۱۳۲۳ -)

همراه با عارفان، عیاران و جوانمردان.

(شماره ۲۳۸)

شعر صوفیانه

خراسانی، محمد جواد (۱۳۹۷ق -)

اهلی سوزان برای منتظران امام زمان (عج).

(شماره ۱۷۴)

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - فارسی - دیوان‌ها و مجموعه‌ها

سرخسی، حامد بن فضل الله

عجوبه و محجوبه. (شماره ۱۷)

قصه‌های تربیتی

سنایی، مجدود بن آدم (۴۷۳؟-۵۲۵ ق)

سیمای شیر یزدان در حدیقة الحقیقة.

(شماره ۱۸۵)

حدیقه الحقیقه - بررسی‌های موردی

عبارات شیوا و فصیح، همواره اندیشه وطن‌پروری و عرق ملی را در اشعارش متبلور می‌ساخت. نویسنده، در این اثر، اشعار وی را از لحاظ کاربرد شناختی و معنا شناختی مورد نقد و تحلیل قرار می‌دهد و نشان می‌دهد که او چگونه با استفاده از فنون شعری و تصویر سازی ذهنی برای خواننده، وطن دوستی و میهن پرستی را توجیه و تبلیغ نمود.

محتشم کاشانی، کمال الدین (۹۳۵-۹۹۶)

۳۸- هفت دیوان محتشم کاشانی، باتصحیح مهدی صدری؛ عبد الحسین نوایی، ۲ جلد/ جلد اول- دوم، تهران: میراث مکتوب، چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه، فارسی، وزیری (گالینگور).

شابک: ۴-۵۹-۶۷۸۱-۶۷۴

کنگره: ۱۹/A۱۹-PIR۶۱۱

دیوبی: /۲۹۷۲

کد پارسا: B۲۸۴۹۲

عنوان به لاتین:

Haft Divan- e Mohtasam Kasani

ویژگی مجلدات

شابک جلد ۱: ۸-۵۷-۴۷۸۱-۹۶۴، ۸۲۴ ص

شابک جلد ۲: ۶-۵۸-۶۷۸۱-۹۶۴، ۸۲۵-۱۷۵۲ ص، فهارس:

اعلام، قبایل، فرق، اماکن، کتب

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - فارسی -

دیوان‌ها و مجموعه‌های سده دهم- یازدهم

۱ دیوان محتشم شامل مثنویات، قصاید، قطعات،

غزلیات، و هجویات در هفت قسمت است. سبک

محتشم در سروده‌ها هندی است. او ضمن تأثیر پذیری از

شاعران گذشته ایران، به خصوص حافظ و سعدی، مضامین

بدیع و باریک را در کمترین لفظ و بیشترین معنا بیان کرده

است. شهرت محتشم از ترکیب‌بند دوازده‌گانه وی، در مرثیه

سالار شهیدان آغاز شد. با این حال، هفت دیوان وی با نام

شبیبه، شبابه، صباه، جلالیه، نقل عشاق، ضروریات و

معنیات که در موضوعات مختلف و در سالهای متمادی از

جوانی تا پیری شاعر است، خود شاهکاری در شعر و ادبیات

فارسی به شمار می‌رود دیوان محتشم تقریباً خالی از

آرایه‌های لفظی و معنوی است. مصححان در مقدمه کتاب،

به تاریخ زندگانی محتشم، شعر و آثار او پرداخته‌اند.

۱۰۰۰ نسخه، ۲۲۴ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۱۴۰۰۰ ریال، فهارس: اعلام، منابع: ۲۲۳-۲۲۴.

شابک: ۵-۲۰۹-۳۷۱-۹۶۴

کنگره: PIR۳۳۵۶/F۹R۵

کد پارسا: B۲۸۶۶۹

عنوان به لاتین:

Resaleye Bayane Badi

المطول - شرح‌ها؛ بدیع؛ معانی و بیان

۱ ترجمه‌ای است آزاد از بیان و بدیع کتاب مطول

تفتازانی که مؤلف در بخشی از مطالب کتاب، عبارات مطول

را عیناً و جزء به جزء ترجمه نموده و در بخشی دیگر، آن را

حذف کرده و یا توضیحاتی بر متن افزوده است. رساله

حاضر شامل یک مقدمه، دو مقاله و یک خاتمه است. مؤلف

در مقدمه به تعریف علم بیان و بدیع پرداخته و در مقاله اول

به تشریح استعاره، تشبیه و کنایه، و در مقاله دوم به

محسنات بدیع از نظر لفظ و معنا پرداخته و در خاتمه نیز

به سرقات شعری اشاراتی کرده است. نویسنده، در سبک

نگارش کتاب، متأثر از همان عصر صفوی است. اگرچه

ادبیات این دوران متأثر از ادبیات عرب است، اما در مجموع

ترجمه دارای نثری روان است.

گروند لر، بناتریس (۱۹۶۴ -)

E۲۷- اشعار مدیحه عرب در سده‌های میانه،

ریحونند، سوری: کوزران، ۳۷۶ ص، انگلیسی، رقی (گالینگور).

شابک: ۰۷۰-۷۱۴۹۰۱

کد پارسا: B۲۳۶۹۸

عنوان به لاتین:

Medieval Arabic Praise Poetry: Ibn

al-Rumi and the Patron's Redemption

مدیحه‌سرایی - تاریخ

۱ بررسی مدیحه و اشعار مربوط به آن، در کشورهای

خاور نزدیک در سده‌های میانی است. زمانی که بیشتر شعرا

حاکمان، کارگزاران حکومتی و یا افراد طبقه بالای اجتماع را

مدح و ثنا می‌گفتند، ابن رومی نیز در چنین حال و هوایی

آخرین فرمانروای طاهریان را می‌ستود. آنچه در این میان

اندیشه‌ها را به سوی اشعار وی معطوف می‌دارد، این است

که وی افزون بر به کارگیری صنایع شعری، فنون بلاغی و

تهران: مرکز مطالعات و انتشارات آفتاب توسعه، چاپ اول /
 ۲۰۰۰ نسخه، ۶۳۹ ص، فارسی، وزیری (کالینگور)، بها:
 ۵۵۰۰۰ ریال.

شابک: X-۲-۹۳۳۸۴-۹۶۴

کنگره: PIR ۵۴۳۵/ Y۲A۲

کد پارسا: B۳۸۳۶۴

☞ دیوان حافظ - بررسی‌های موضوعی؛ حافظ -
 دیدگاه‌ها - عرفانی

🔍 تحلیلی است در شناخت عرفان و مکتب فلسفی
 حافظ. نویسنده، با بررسی دیوان حافظ، اعم از رباعیها،
 قصیده‌ها، قطعه‌ها، مثنوی و ساقی‌نامه‌ها، با تنظیم این اشعار
 بر اساس حروف الفباء، به کشف معانی و مضامین و مفاهیم
 آن پرداخته و اندیشه‌های عرفانی حافظ را بازگفته است. از
 جمله مبادی و مبانی عرفانی حافظ می‌توان از عشق،
 ریاضت، سماع مرشد، رابطه عاشق و معشوق، هجران،
 عنایت، زهد، وصال، عبادت، و مشکلات سلوک نام برد که
 نویسنده با شرح ابیات حافظ به بررسی این منازل و حالات
 عارف در آنها پرداخته است.

محمود، مصطفی

ع ☞ الله. (شماره ۴۶۷)

قصه‌های دینی

مشیدی، جلیل

☞ کلام در کلام مولوی، درباره
 اندیشه‌های کلامی جلال الدین محمد.

(شماره ۲۵۶)

مثنوی معنوی - گزیده‌ها

منصوری، محمد سعید

ع ☞ مصابیح المنیر. (شماره ۲۲۰)

دیوان‌ها و مجموعه‌های شعر - عربی - دیوان‌ها و
 مجموعه‌های معاصر

یثربی، سید یحیی (۱۳۲۱ -)

۳۹- آب طربناک (تحلیل موضوعی دیوان حافظ).

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی